

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ АДАПТАЦІЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Іванов Г.О., канд. техн. наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

<https://orcid.org/0000-0002-3861-7300>

Баранова О.В., асистентка

Миколаївський національний аграрний університет

<https://orcid.org/0000-0002-4871-8914>

Анотація. Розглядаються особливості професійної підготовки здобувачів вищої освіти як інструмент адаптації кадрової політики підприємств харчової промисловості в умовах цифрової економіки. Здійснений аналіз рівня розвитку цифрових навичок випускників, які працюють на підприємствах харчової промисловості. Здійснений аналіз кадрових перспектив підприємств харчової промисловості в цифровій економіці, серед найбільш перспективних виявлено розвиток цифрових компетентностей, інтеграція штучного інтелекту, дуальна освіта та розвиток гнучких форм зайнятості.

Ключові слова: професійна підготовка, здобувачі вищої освіти, підприємства харчової промисловості, цифрова економіка.

В умовах глобалізації, консолідації ринку, економічної нестабільності компанії повинні шукати нові шляхи зміцнення своїх ринкових позицій, зниження бізнес-ризиків і збільшення прибутків. Формування та реалізація стратегії диверсифікації підприємства дозволяє частково вирішити ці проблеми. Складним завданням для підприємства є вибір стратегії диверсифікації, яка б забезпечила максимальний економічний ефект у довгостроковій перспективі [1].

Автори [2] відзначають важливість використання комплексного підходу для подолання проблем кадрового забезпечення харчової промисловості шляхом впровадження цифрових технологій. Такий підхід має передбачати модернізацію освітніх програм та запровадження практико-орієнтованих підходів до підготовки фахівців [3]. На основі опитування випускників, які працюють у харчовій промисловості, проведено аналіз рівня розвитку цифрових навичок та виявлення навичок, актуальних для формування конкурентоспроможного фахівця. На рис. 1 представлено аналіз рівня розвитку цифрових навичок кадрового забезпечення підприємств харчової промисловості в умовах цифрової економіки. Для оцінки рівня розвитку цифрових навичок випускників, які працюють на підприємствах харчової промисловості, використовувалася 100-відсоткова шкала. Середній рівень навичок роботи з автоматизованими програмами на виробництві відзначили майже 60% респондентів, високий – майже 30%. Такі навички дозволяють прискорити технологічні процеси та знизити трудомісткість виробництва. IoT та Industry 4.0 – інноваційні виробничі

тренди, вони використовуються для відстеження параметрів робочого процесу та відстеження попиту на товари та послуги, середній рівень навичок у цих сферах відзначили 50%, а високий – до 30%. Аналіз великих даних дозволяє приймати більш обґрунтовані рішення, прогнозувати споживання та відстежувати попит, середній рівень володіння цими навичками відзначили 50%, а низький – понад 10%.

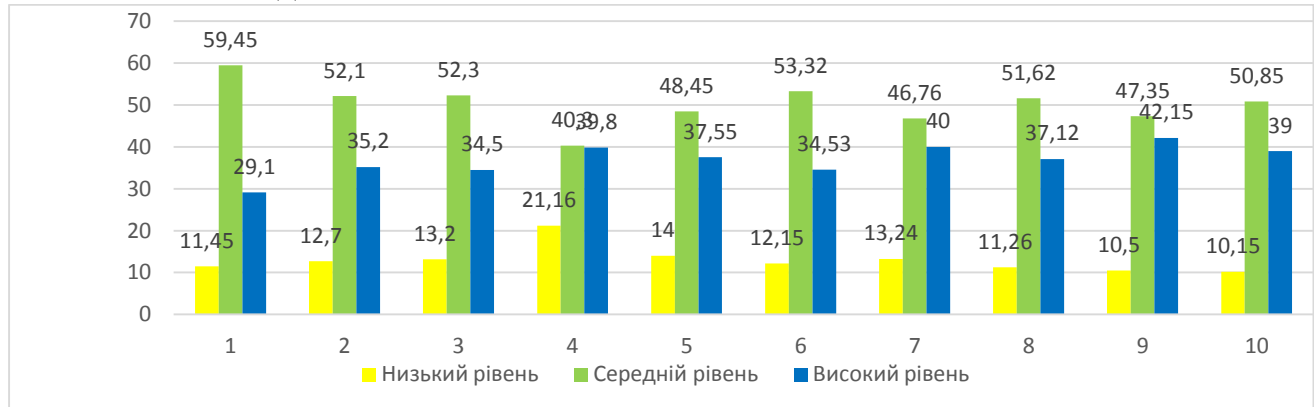

Рисунок 1 – Аналіз рівня розвитку цифрових навичок випускників, які працюють на підприємствах харчової промисловості

Примітка: 1 - автоматизація виробництва, 2 - IoT та Індустрія 4.0, 3 - великі дані та аналітика, 4 - блокчейн, 5 - цифровий маркетинг, 6 - цифрове моделювання і 3Д друк, 7 - нано- та біотехнології, 8 - кібербезпека і захист інформації, 9 - управління цифровими ресурсами, 10 - цифрові навчальні платформи.

Можна зробити висновок, що цифрова трансформація є ключовим фактором розвитку підприємств харчової промисловості та відкриває ринкові можливості та покращує послуги. Перспективи оволодіння цифровими навичками для підвищення кадрового потенціалу харчових підприємств наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Аналіз кадрових перспектив підприємств харчової промисловості в цифровій економіці

Перспективи оволодіння цифровими навичками	Опис
Розвиток цифрових компетенцій	Проведення тренінгів, корпоративного навчання та впровадження освітнього партнерства між ЗВО та харчовими підприємствами
Інтеграція штучного інтелекту та Big Data	Використання цифрових платформ та систем адаптивного навчання для аналізу рівня та персоналізації професійного розвитку
Дуальна освіта	Інтеграція навчання у вищих навчальних закладах та запровадження співпраці бізнесу та академічних установ для оновлення освітніх програм
Розвиток гнучких форм зайнятості	Використання гнучких графіків проектної роботи та підвищення кваліфікації майбутніх спеціалістів

Для успішної інтеграції цифрових навичок для формування кадрового потенціалу підприємств харчової промисловості необхідно розвивати цифрові

компетенції майбутніх спеціалістів. Адаптація освітніх програм і траєкторій навчання до вимог цифрової економіки забезпечить сталий розвиток галузі та підвищить рівень конкурентоспроможності фахівців. Перспективами кадрового забезпечення підприємств харчової промисловості в цифровій економіці є впровадження навчальних програм для підвищення рівня цифрової грамотності та налагодження програм приватного партнерства між вищими навчальними закладами та підприємствами харчової промисловості.

Список використаних джерел

1. Dotsenko N. The Technology of Application Online Learning Platforms in Electrical Engineering Education. 2022 IEEE 4th International Conference on Modern Electrical and Energy System (MEES). Kremenchuk, Ukraine. 2022. P. 1-5. <https://doi.org/10.1109/MEES58014.2022.10005776>
2. Trishch, R. M., Sichinava, A., Bartoš, V., Stasiukynas, A., & Schieg, M. (2023). Comparative assessment of economic development in the countries of the European Union. *Journal of Business Economics and Management*, 24(1), 20–36. <https://doi.org/10.3846/jbem.2023.18320>
3. Grosemans, I., & De Cuyper, N. (2021). Career competencies in the transition from higher education to the labor market: Examining developmental trajectories. *Journal of Vocational Behavior*, 128, 103602. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2021.103602>

Abstract. The peculiarities of professional training of higher education applicants as a tool for adaptation of human resources policy of food industry in a digital economy are considered. The level of development of digital skills of graduates operating at the food industry has been analyzed. The analysis of personnel prospects of food industry enterprises in the digital economy was carried out, among the most promising the development of digital competencies, integration of artificial intelligence, dual education and development of flexible forms of employment were revealed.

Keywords: professional training, higher education applicants, food industry, digital economy.